

Het ValidatieLab Utrecht



Voorwoord

Utrecht, september 2022



Innofest op testlocatie Bevrijdingsfestival Utrecht

Beste lezer,

Toen de gemeente Utrecht begin 2021 haar steun voor Het ValidatieLab Utrecht bekendmaakte, bracht dat een persoonlijke wens binnen handbereik. Ik kon het mooie en belangrijke werk dat we met Innofest verrichten naar de stad brengen waar ik al 20 jaar woon, werk en leef.

Met Het ValidatieLab Utrecht wil Innofest het ecosysteem van start- en scale-ups in de regio Utrecht versterken. Centraal hierbij staat de energietransitie en een gezond gebouwde omgeving, thematiek die Utrecht net als de rest van Nederland de komende jaren voor grote uitdagingen stelt. Ruimte geven aan innovatie, creativiteit en samenwerking is volgens mij cruciaal om die uitdagingen het hoofd te bieden. Door challenge owners aan innovatieve ondernemers te koppelen en te helpen met het vormgeven van een zo realistisch mogelijke praktijktest, dragen wij hier met Het ValidatieLab Utrecht ons steentje aan bij.

Ondanks de hindernissen die de coronapandemie ook in 2021 opwierp, hebben we in het tweede weekend van november een mooie eerste editie van programma beleefd.

Het Utrechtse stadsfestival Le Guess Who? en Berlijnplein - de culturele broedplaats in Leidsche Rijn - dienden als living labs voor veelbelovende startups.

Gelukkig ging in 2022 het zomerse festivalseizoen zonder verdere restricties van start. Hierdoor konden wij dit jaar verschillende startups de mogelijkheid geven om op een Utrechts festival hun prototype te testen en belangrijke aannames te valideren. Met Bevrijdingsfestival Utrecht en Royal Park Live hadden we prachtige testlocaties voor in totaal 10 testcases.

Van zonnepanelen aan de gevel op het Berlijnplein en een fijnstofmeter in Tivoli tot een waterstofaggregaat op Bevrijdingsfestival Utrecht en een mobiele laadpaal op het parkeerterrein van Paleis Soestdijk: met uiteenlopende testcases haalden de deelnemende startups cruciale feedback op om hun innovaties naar een volgend niveau te tillen. Het ValidatieLab Utrecht wist zo het regionale ecosysteem voor innovatie verder te versterken.

Ik ben er trots op hoe we dat samen met onze Utrechtse partners voor elkaar hebben gebokst!

Christiaan Glerum

Innovatie-expert Innofest



Chris tijdens de innovatietour

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

De praktijktests 5

2021 6

Le Guess Who? 6

Berlijnplein 7

2022 9

Bevrijdingsfestival Utrecht 9

Royal Park Live 12

Ondernemerslessen 15

De tests 15

De Innofestmethodiek 19

Aan het woord 21

Charlie Spork (Gemeente Utrecht) 21

Lilian van Doodewaard (The Groundbreakers) 23

Joyce Post (EQUANS) 25

Bastiaan de Jonge (Provincie Utrecht) 27

Over Innofest 29

Partners 30

De praktijktests



Testlocatie Le Guess Who?

Op 12 en 13 november 2021 vormden Le Guess Who? en Berlijnplein de living labs waar de ondernemers van Het ValidatieLab Utrecht hun testcases uitvoerden. In 2022 dienden Bevrijdingsfestival Utrecht op 5 mei en Royal Park Live op 1 juli als testlocaties.

In de aanloop naar deze testdagen heeft Innofest challenge owners uit de regio Utrecht aan veelbelovende startups gekoppeld. Het doel: de uitdagingen van organisaties en de oplossingen die innovatieve ondernemers daar mogelijk voor bieden dichterbij elkaar brengen. Met een serie workshops stoomden de innovatie-experts van Innofest de 17 deelnemende startups klaar voor de uiteindelijke praktijktest. Op de verschillende living labs werden bovendien innovatietours georganiseerd om stakeholders uit het Utrechtse ecosysteem bij de startups en hun praktijktests te betrekken.

In Het ValidatieLab Utrecht heeft Innofest diverse partijen bij elkaar weten te brengen. Dat gaat op een manier die de inhoudelijke focus op Innovaties en informele ontmoeting op een unieke manier combineert. Het was erg prettig om tijdens de innovatietour de drive van de ondernemers te zien!

Patrick Cramers

Directeur Instituut for Life Sciences and Chemistry
aan Hogeschool Utrecht

2021

Op verschillende locaties van het **Le Guess Who?-festival** voerden deze startups hun testcase uit:

[AeroCount](#)

Een schone lucht voor een betere gezondheid

Product: een fijnstofmeter

Thema: gezond gebouwde omgeving

Het inademen van buitenlucht staat in sommige steden door hoge fijnstofwaarden gemiddeld gelijk aan het roken van 2 pakjes sigaretten per week. Op dit moment leeft een Nederlander gemiddeld zelfs 12 maanden korter door blootstelling aan fijnstof. AeroCount plaatst fijnstofmeters waarmee werk- en leefomgeving worden gemonitord. Hiermee creëren ze bewustzijn rondom de risico's van luchtvervuiling, om zo de negatieve gezondheidseffecten als gevolg hiervan te verminderen. Tijdens Le Guess Who? hing de startup 40 fijnstofmeters op in TivoliVredenburg.



AeroCount demonstreert de fijnstofmeter tijdens de innovatietour



WAUW Closet in gesprek met testers op Vechtclub XL

[WAUW Closet](#)

Vergroening van je kledingkast

Product: een kledinglease-platform

Thema: energietransitie

Na de olie-industrie is de modebranche de meest vervuilende sector ter wereld. Liefst 20% van de watervervuiling, 30% van het plastic in de oceaan en 8% van de wereldwijde CO2-uitstoot komt voor de rekening van de kledingindustrie. Door kleding vaker te dragen, kan de CO2-uitstoot en overige milieu-impact flink omlaag. WAUW Closet is een kledinglease-platform voor vrouwen die houden van kleding en afwisseling, maar ook geven om het milieu. Leden hebben toegang tot een gigantische kledingkast vol met designer kleding, accessoires en meer. WAUW Closet wilde bij de test erachter komen hoe vrouwen tegenover het huren van kleding voor dagelijks gebruik staan om op die manier de kledingindustrie duurzamer te maken.

BAMBOOXL

Milieuvriendelijk alternatief voor hardhout

Product: bouw materiaal van bamboe

Thema: energietransitie en gezond gebouwde omgeving

De bouwsector is een grote vervuiler en loopt tegen flinke uitdagingen aan als het gaat om haar impact op het milieu. BAMBOOXL doet verkennend onderzoek om te kijken of bamboe dé eigenschappen heeft om een duurzaam alternatief voor houtbouw te zijn. Het is namelijk CO2 negatief als het geproduceerd wordt in Nederland. Ook zijn het dunnere materialen die minder volume creëren; dit heeft een positief effect op de transport. Tijdens Le Guess Who? werden hun materialen gebruikt voor sommige festivalonderdelen om te onderzoeken of bouwers goed met het product konden werken.



BAMBOOXL demonstreert bouw materiaal van bamboe tijdens de innovatietour

Op het **Berlijnplein** voerden deze startups hun testcase uit:



Blue Millies in gesprek met Innofest testexpert Rob

Blue Millies

Duurzaam en betaalbaar wonen voor iedereen

Product: duurzame en sociale woonwijken

Thema: gezond gebouwde omgeving

Onze maatschappij worstelt met complexe uitdagingen als het gaat om betaalbaar wonen. Onzekerheid over wonen raakt je mentaal, maar ook fysiek. Daarom wil Blue Millies iedereen de kans bieden om een duurzame, betaalbare en toekomstbestendige plek voor zichzelf te bezitten. Zij wilden weten tijdens hun test erachter komen hoe gemeentelijke beslissers aankijken tegen de realisatie van deze duurzame en sociale wijken.



Onze Markt in gesprek met Marianne Kroon van Regieorgaan SIA

Onze Markt

Eerlijk voedsel naar de supermarkt

Dienst: een beweging die eerlijk voedsel naar de supermarkt brengt

Thema: Onze Markt kreeg een wildcard om mee te doen aan het programma

Onze Markt brengt aan de hand van directe wensen van de consument eerlijk voedsel naar de supermarkt. Die wensen achterhaalt de startup door middel van online vragenlijsten. Wat vindt de consument echt belangrijk? Een eerlijke prijs voor de boer? Lokale productie? Iets anders? Op een geheel democratische manier beslist Onze Markt welk product er in de schappen komt. Tijdens de test onderzocht de startup hoe ze hun verhaal het beste op het publiek kunnen overbrengen.

De test van Onze Markt is mogelijk gemaakt door [Regieorgaan SIA](#). Zie hier hun [casevideo](#).

4 OMID

Vernieuwing en verduurzaming van de bouwsector

Product: een circulaire bouwoplossing

Thema: gezond gebouwde omgeving

De bouwsector is jaarlijks verantwoordelijk voor ongeveer 50% van de grondstofwinning, 40% van het vaste afval en 39% van de CO2-uitstoot, wereldwijd. In de toekomst moeten we blijven bouwen om de groeiende wereldbevolking te huisvesten, terwijl bouw op dit moment een van de minst productieve, efficiënte en milieuvriendelijke sectoren is. 4 OMID wil hier iets aan doen. Deze startup introduceerde tijdens deze testcase haar prototype van de Circular³ Pyramid and Circular³ Pentagonal Canopy.



4 OMID tijdens de innovatietour

[ZigZagSolar](#)

Zonnepanelen met ontwerpmogelijkheden

Dienst: zonnepanelen

Thema: energietransitie

ZigZagSolar maakt zonnepanelen met verschillende ontwerpmogelijkheden. Hun zonnepanelen zijn verborgen in gebouwen verwerkt, staan altijd naar de zon toe, en bevatten decoratiepanelen die op de omgeving zijn gericht. De zonnepanelen hebben een hoger rendement, wat de terugverdientijd verkort. Op het Berlijnplein testte ZigZagSolar de opstelling van haar gevelpanelen waarbij experts feedback op het prototype konden geven.



ZigZagSolar demonstreert zonnepanelen tijdens de innovatietour

2022

Op **Bevrijdingsfestival Utrecht** stonden de volgende startups:

[Respyre](#)

Mospanelen voor meer groen in de stad

Product: beton dat de groei van mos op het oppervlak toelaat

Thema: gezond gebouwde omgeving

Natuur en groen in de stad zijn essentieel. Bijvoorbeeld om regenwater af te voeren of hitte te temperen. Maar ook omdat groen aantoonbaar goed is voor ons welzijn. Respyre heeft een oplossing die stedelijke problemen, zoals lucht- en geluidsvervuiling, aanpakt. Namelijk een beton dat de groei van mos op het oppervlak toelaat. Elk oppervlak dat bedekt is met mos, klein of groot, wordt een autonoom en natuurlijk ademhalingssysteem voor de stad. Respyre testte wat de bezoekers van de mospanelen vonden, vooral als het gaat om temperatuur en geluidsc comfort.

De test van Respyre is mede mogelijk gemaakt door Regieorgaan SIA. Zie hier de [casevideo](#).



Respyre presenteert tijdens de innovatietour



Hinkelende testers op de tegels van Beton-Lab

Beton-Lab

Beton met 76% minder CO2-uitstoot

Product: cementvrije 3D wandtegels

Thema: gezond gebouwde omgeving

De productie van cement zorgt voor ongeveer 8% van alle CO2-uitstoot wereldwijd, daarmee is de industrie een van de grootste vervuilers. Om hier verandering in te brengen ontwikkelde Beton-Lab cementvrije 3D wandtegels, die zorgen voor 76% minder CO2-uitstoot dan gewoon beton. Op Bevrijdingsfestival Utrecht was het materiaal verwerkt in de tegels van een hinkelpad, waardoor het product op ludieke wijze werd getest op belasting, samenstelling, slijtage en toepassing.

Solar Sedum

Groendaken met zonnepanelen die je zelf in elkaar zet

Product: groendaken in combinatie met zonnepanelen

Thema: energietransitie

Het aanschaffen van zonnepanelen heeft veel voordelen. Je wekt 100% groene energie op, verlaagt de CO2-footprint van je huis, bespaart op je energierekening en bent (deels) onafhankelijk van externe energieleveranciers en stijgende prijzen. Maar het is een flinke investering, vooral bij een kleine oppervlakte, en het wordt er niet altijd mooier op. Om het voor meer mensen aantrekkelijker te maken, plaatst Solar Sedum groendaken in combinatie met zonnepanelen. Ze ontwikkelen ook een prototype van een do-it-yourself pakket, zodat mensen kunnen besparen op kosten voor logistiek en manuren. Op Bevrijdingsfestival Utrecht werd de bezoekers gevraagd om dit pakket zelf in elkaar te zetten.



Solar Sedum in gesprek met bezoekers van het festival

Watermeln

Een mobiele stroomvoorziening zonder schadelijke uitstoot

Product: een waterstofaggregaat

Thema: energietransitie

Dieselaggregaten zorgen voor lucht- en geluidsvervuiling, maar zijn nog vaak op festivals te vinden als stroomvoorziening. Het waterstofaggregaat Watermeln 100 levert dezelfde krachtige prestaties als een dieselaggregaat en is tegelijkertijd volledig duurzaam, zonder enige geluidsoverlast en schadelijke uitstoot. Op Bevrijdingsfestival Utrecht wilde Watermeln erachter komen of potentiële klanten haar unit ook als betrouwbare en veilige alternatief zien.



Het waterstofaggregaat van Watermeln

Pure Carbon Blue

Een schoon alternatief voor CO2 uit fossiele bronnen

Product: een techniek die overtollig CO2 uit water recyclet

Thema: energietransitie

Overal om ons heen zien we de verwoestende effecten van de opwarming van de aarde, veroorzaakt door menselijke activiteiten van de afgelopen 200 jaar. Minder bekend is dat niet alleen het land en de lucht hieronder lijdt, maar ook de oceaan. Door alle CO2-uitstoot ontstaat er oceaanzuring. Pure Carbon Blue haalt overtollig CO2 uit water en zet het om in Green Carbon Dioxide. Zo bieden ze industrieën die afhankelijk zijn van CO2 uit fossiele bronnen een schoon alternatief én gaan ze oceaanzuring tegen. Op Bevrijdingsfestival Utrecht gingen ze hierover in gesprek met de bezoekers en testten ze hun kennis over deze onderwerpen.



Pure Carbon Blue in gesprek met bezoekers van Bevrijdingsfestival Utrecht

Zie [hier](#) de aftermovie van Innofest op Bevrijdingsfestival Utrecht.

Op **Royal Park Live** voerden deze startups hun testcase uit:



De mobiele laadpaal op het parkeerterrein van Paleis Soestdijk

NexxtCharge

De groei van duurzaam vervoer versnellen met slimme laadpalen

Product: een mobiele laadpaal

Thema: energietransitie

De beperkte beschikbaarheid van laadpalen vertraagt de groei van het aantal elektrische auto's. Zonde, want de ambitie van het Klimaatakkoord is dat in 2030 alle nieuwe auto's emissieloos zijn. NexxtCharge heeft hiervoor een oplossing: mobiele laadpalen. Bij de palen van NexxtCharge is het gelijktijdig laden van meerdere voertuigen op locaties mogelijk waar geen vaste laadinfrastructuur beschikbaar is. De mobiele laadpaal maakt het rijden met elektrische auto's laagdrempeliger en stimuleert de groei van elektrisch en schoon vervoer in Nederland. Tijdens Royal Park Live testte NexxtCharge het prototype van haar mobiele laadpaal.

Groene Gevels

Een simpele oplossing tegen hittestress en wateroverlast in steden

Product: een tegeltuintje

Thema: gezond gebouwde omgeving

Steden bestaan voor een groot deel uit steen en dit zorgt voor wateroverlast en hittestress. Groene Gevels heeft hiervoor een oplossing: het tegeltuintje. Dit is een plantenbak zonder bodem, met precies de maten van een stoeptegels. Het water loopt hierdoor eenvoudiger de grond in en de planten verkoelen de stad. De ondernemers achter het Tegeltuintje testten op Royal Park of klanten de meerwaarde van het Tegeltuintje zien en of het product gebruiksvriendelijk is.



Testers die het materiaal van het tegeltuintje beoordelen

[WeLLDesign](#)

Duurzaam bouw materiaal

Product: circulaire wand- en gevelbekleding

Thema: gezond gebouwde omgeving

Het verduurzamen van de bouwsector is om meerdere redenen lastig. Een belangrijke hindernis is dat de productieprocessen van bouwmaterialen vaak om hoge temperaturen vragen. WeLLDesign introduceert daarom een circulaire wand- en gevelbekleding met zeer lage CO2- en stikstofuitstoot, genaamd PHOMI. Het is lichtgewicht, flexibel, sterk, waterafstotend, vorst- en hittebestendig, 100% recyclebaar, en: het is ook nog eens mooi. Tijdens Royal Park Live gingen zij met de bezoekers in gesprek over hun product.



De circulaire wand- en gevelbekleding van WeLLDesign



Een barblad van The Good Floor

[The Good Floor](#)

Van plastic vervuiling naar bijzondere vloeren

Product: een barblad van gerecycled plastic

Thema: gezond gebouwde omgeving

Onze rivieren zitten vol met plastic. The Good Floor gebruikt dit plastic om nieuwe gietvloeren te maken. Zo dragen ze bij aan een schoner milieu, het tegengaan van de opwarming van de aarde en het beperken van de uitstoot van toxische gassen, waardoor er een gezonder leef en luchtklimaat ontstaat. Voor Royal Park Live hebben ze van het gerecyclede plastic barbladen gemaakt.

Perfect Place

een platform voor datagedreven locatiebeslissingen

Product: een techniek die inzicht geeft in hoe succesvol een evenement is geweest

Thema: gezond gebouwde omgeving

Voor organisaties is het meten van bezoekers vaak een groot probleem. Zeker bij grotere en/of open festivals is het vaak lastig om inzichtelijk te maken hoeveel bezoekers er zijn geweest en of ze uit een grotere regio komen. Perfect Place heeft een techniek ontwikkeld die voor elke locatie in Nederland inzicht geeft in het type bezoekers en waar ze vandaan komen. Hierdoor is het makkelijker te bepalen of het festival de investering waard was. Tijdens Royal Park Live testten ze hun techniek en deelden ze hun data met het festival.



Anton van Perfect Place tijdens de innovatietour

Cases

Benieuwd wie we nog meer hebben geholpen buiten Het ValidatieLab Utrecht? Kijk op onze [case-pagina](#).



Innofest tijdens de Wadden Smaakwandeling op Into the Great Wide Open

Ondernemers- lessen De tests

Door in een living lab te testen, word je uitgedaagd om dingen in de praktijk te brengen en je idee daarmee levensecht te maken

Steef van Lokven
Blue Millies

Tijd voor een eerste terugblik met een aantal van de ondernemers die aan Het ValidatieLab Utrecht meededen. Wat bewoog hen om zich voor dit programma aan te melden? En welke lessen deden zij gedurende het traject op?

Als startende ondernemer moet je je aannames valideren, vindt Steef van Lokven van Blue Millies. Het was voor haar de belangrijkste reden om zich aan te melden voor Het ValidatieLab Utrecht. ‘Door in een living lab te testen, word je uitgedaagd om dingen in de praktijk te brengen en je idee daarmee levensecht te maken’, zegt Steef.

Dat sluit aan bij de motivatie van Omid Hajishirmohammadi, de ondernemer achter 4 OMID. Hij zag Het ValidatieLab als een mooie kans om contact te maken en samen te werken met professionals die zijn startup verder kunnen helpen. Testen in de praktijk betekende voor Omid een belangrijke kans om zijn prototypes en *minimum viable product* (MVP) te laten zien en hier feedback op te krijgen van experts. Hij ziet Het ValidatieLab als ‘een productief programma dat je helpt om je kantoor uit te komen en in de praktijk je aannames te testen.’

Hanh Vlooswijk van WAUW Closet was erg blij met de kans om haar kledingverhuurconcept in de praktijk te testen in plaats van met een geschreven enquête.

‘Je hoort en ziet tijdens zo’n test hele andere dingen. Het gaat niet alleen om wat er gezegd wordt, maar ook om de reacties van mensen, om hun gezichtsuitdrukking. Daarmee is het een veel levendiger manier om feedback op te halen. Ik heb zo echt een gevoel gekregen bij wat mensen belangrijk vinden’, zegt Hanh. Haar deelname aan Het ValidatieLab beviel dan ook goed. ‘Zo’n test in een living lab is minder moeilijk dan we van tevoren dachten: het is vooral een kwestie van je goed voorbereiden. Nu willen we het vaker gaan doen, en nog meer feedback over bepaalde aspecten van ons concept ophalen.’

Ook Beate Stevens van AeroCount zag de deelname aan Het ValidatieLab als een goede mogelijkheid om waardevolle feedback te krijgen vanuit potentiële klanten en gebruikers. Op basis van die gebruikerservaringen hoopt ze erachter te komen welke aanpassingen er nodig zijn om het prototype verder te verbeteren. Dat AeroCount kon testen op een unieke locatie, in dit geval het poppodium TivoliVredenburg, is een belangrijke reden waarom Beate deelname aan het ValidatieLab aan andere ondernemers zou aanraden.

Niet alleen het testen zelf, ook het contact met de mede-ondernemers is waardevol, vindt Auke Bleij. Hij stond met zijn startup Respyre op Bevrijdingsfestival Utrecht: ‘Door met meerdere ondernemers tegelijkertijd een testcase op te zetten en te testen krijg je goed inzicht in hoe collega-ondernemers dingen aanpakken.’



ZigZagSolar demonstreert zonnepanelen tijdens de innovatietour



Het team van Beton-Lab op Bevrijdingsfestival Utrecht

We testen onze tegels ook zelf in onze tuin, maar dat is natuurlijk niet te vergelijken met het testen op een festival waar je op één dag zo'n groot publiek bereikt. Dat kun je zelf niet nabootsen

Marjolein Deurloo
Beton-Lab

‘Je krijgt een uniek kijkje in de keuken. Daardoor wordt het soms makkelijker keuzes te maken waar je nog wat vraagtekens bij hebt, omdat zij die al eens hebben gevalideerd. Zo heb ik van Beton-Lab bijvoorbeeld geleerd hoe je mallen maakt en hoe je deze vervoert. Ook bij Innofest zelf kan ik altijd terecht. Het is een ervaren organisatie waarmee ik goed kan brainstormen.’

Auke raadt andere ondernemers aan om met Innofest te testen, maar heeft daarbij wel een kleine kanttekening: ‘Kijk goed of het testen op een festival past bij je product en de fase waarin je onderneming zit. Je moet echt behoefte hebben aan het testen bij een grote groep mensen. Het voortraject en het testen zelf neemt veel tijd in beslag, dus bedenk van tevoren goed hoe relevant het voor jou is.’

Marjolein Deurloo van Beton-Lab sluit zich daarbij aan. ‘We hadden geen goed beeld van de tijdsinvestering die nodig was om het testen voorspoedig te laten verlopen.’ Uiteindelijk was hun deelname gelukkig de moeite waard: ‘Voor ons kwam Het ValidatieLab eigenlijk precies op het juiste moment, we zitten met ons bedrijf in de beginfase. We testen onze tegels ook zelf in onze tuin, maar dat is natuurlijk niet te vergelijken met het testen op een festival waar je op één dag zo'n groot publiek bereikt. Dat kun je zelf niet nabootsen. Het was heel interessant om te zien hoe mensen op de tegels reageerden en welke betonmix de zware belasting van die dag overleefde.’



Rene van NexxtCharge in gesprek met testexpert Frouke

Marjolein heeft intussen niet stilgezeten: ‘We zijn in gesprek met een betonboer om te kijken of we samen duurzame staptegels of parasolvoettegels kunnen maken. Deze gesprekken gaan een stuk makkelijker omdat we door het testen op Bevrijdingsfestival Utrecht weten welke betonmix hier het meest geschikt voor is.’

Ook bij Groene Gevels hielp het testen met Het ValidatieLab Utrecht met het maken van de volgende stap. Nina: ‘De test op Royal Park Live gaf voor ons de doorslag bij het kiezen van het uiteindelijke materiaal van ons product. Ik denk dat we het vóór deze test niet voor mogelijk hadden gehouden dat we nu al onze eerste sale zouden maken. Innofest heeft echt geholpen met ons laten inzien waartoe we in staat zijn.’

Testen op een festival levert niet alleen nuttige data op. Doordat Innofest innovatietours organiseert, krijgen de ondernemers ook de kans om te netwerken. Rene, co-founder van NexxtCharge: ‘Het was voor ons heel waardevol dat we in contact zijn gebracht met de organisatie van Royal Park Live. De focus van onze test lag voornamelijk op het design, maar zij gaven ons goede inzichten over het praktische gebruik. Deze input hebben we meegenomen bij het ontwerp van het volgende prototype. Daarbij raakte ik tijdens de innovatietour in gesprek met Bastiaan de Jonge van Provincie Utrecht die bereid was om met ons mee te denken. Hij wees ons bijvoorbeeld op verschillende subsidiemogelijkheden waar we zeker naar gaan kijken.’

Ondernemers- lessen De Innofest- methodiek

Je moet je niet blindstaren op één bepaald idee, maar juist met verschillende testvormen experimenteren. Zo kan je flexibel inspelen op de locatie waar je test, of de doelgroep die er rondloopt

Hanh Vlooswijk
WAUW Closet

In de aanloop naar de testdagen in november, ondersteunden de innovatie-experts van Innofest de ondernemers bij het opzetten van een zo realistisch mogelijke testcase. Tijdens deze voorbereidingen diende de [Innofestmethodiek](#) als houvast. Hiermee zijn in de afgelopen jaren zo'n 200 praktijktests begeleid.

Die aanpak beviel Hanh (WAUW Closet) goed. ‘Het belangrijkste dat ik tijdens het voorbereidingstraject heb geleerd is dat je op heel veel verschillende manieren kunt testen. Dat je goed moet kijken hoe je dat zo praktisch mogelijk inricht en daarbij rekening houdt met de locatie waar je gaat testen. Je moet je niet blindstaren op één bepaald idee, maar juist met verschillende testvormen experimenteren. Zo kan je flexibel inspelen op de locatie waar je test, of de doelgroep die er rondloopt.’

De belangrijkste les van Omid Hajishirmohammadi (4 OMID)? ‘De gestructureerde manier van denken en het belang van je aannames testen voordat je verder werkt aan je prototype en MVP’, zo laat hij weten. Omid hoopt de ontwikkeling van zijn product verder te versnellen en is vanuit Het ValidatieLab met de gemeente Utrecht in gesprek over een mogelijk partnerschap.

‘Bij Innofest leer je hoe je gestructureerd een test opzet, en wat daar allemaal voor nodig is. Het is een fijn framework dat we later ook nog kunnen gebruiken’, zegt Steef van Lokven (Blue Millies).

Ze is ook te spreken over de structuur en inhoud van de verschillende workshops en was erg geholpen door het 1-op-1 contact waar na afloop van de workshops nog ruimte voor was om tot de beste testopzet te komen. Beate Stevens (AeroCount) leerde van het voorbereidingstraject om vooral flexibel te blijven. ‘Het wordt toch last minute pas echt concreet’, zo merkte ze.

Ook het studententeam Groene Gevels maakte snelle stappen. Deelnemer Nina: ‘Als groep kan je lang blijven overleggen, iedereen heeft een andere mening. Maar met de begeleiding van Innofest kom je er juist achter dat het product niet perfect hoeft te zijn en krijg je hulp met het doorhakken van knopen.’

Die test-mindset smaakt voor de meeste ondernemers naar meer. Rene (NexxtCharge): ‘De methodiek van Innofest leert je om te kijken naar verschillende mogelijkheden om je doelgroep te bereiken. Voorheen had ik gedacht alleen consumenten tegen te komen op festivals, maar deze mensen zijn ook werkgevers of kennen weer iemand anders die relevant voor je kan zijn. Dit levert ontzettend veel ‘bijvangst’ op. Deze open blik ga ik zeker gebruiken als ik in de toekomst op zoek ben naar een nieuwe testlocatie.’



Groene Gevels tijdens de innovatietour

Aan het woord

De panelen van ZigZagSolar halen niet alleen een hogere opbrengst uit zonlicht, maar ook warmte uit de gevel: dat is vernieuwend

Charlie Spork
gemeente Utrecht

Charlie Spork is adviseur energietransitie bij de gemeente Utrecht. Als challenge owner was de gemeente gekoppeld aan startup ZigZagSolar.

Waarom hebben jullie besloten je als challenge owner aan te melden?

Als adviseur energietransitie werk ik vooral rond de ontwikkeling van nieuwbouw. Ten opzichte van bestaande bouw heeft nieuwbouw op duurzaamheidsgebied een groot voordeel: je kan het in één keer goed doen. Toch zien we dat de oppervlakte die bij nieuwbouw beschikbaar is om energie op te wekken, vaak niet optimaal wordt benut. Daar ging onze challenge ook over: we waren benieuwd naar nieuwe ideeën die op dit gebied bestaan.

Hoe draagt de aan jullie gematchte startup bij aan het oplossen van jullie challenge?

Veel projectontwikkelaars en architecten gebruiken liever geen zonnepanelen op de gevel van hun gebouwen, omdat ze dat lelijk vinden. En om eerlijk te zijn: dat klopt ook wel. Tegelijkertijd is het wel heel functioneel: je wekt meer energie op als je niet alleen zonnepanelen op daken maar ook op de gevels plaatst. De gekartelde zonnegevels van ZigZagSolar zie je niet vanaf het straatniveau, waarmee dat probleem is opgelost. Bovendien halen de panelen niet alleen een hogere opbrengst uit zonlicht, maar ook warmte uit de gevel: dat is vernieuwend.

Wel is het zo dat deze panelen vooral veel opbrengen vanaf een woonlaag of zes, zodat er niet te veel beschaduwning van omliggende gebouwen is. Als gemeente hebben wij weinig hoogbouw, waardoor projectontwikkelaars en woningcorporaties waarschijnlijk een betere match zijn als launching customer.

Waarom zijn initiatieven zoals Het ValidatieLab Utrecht belangrijk?

Om tot innovatieve oplossingen te komen, geloof ik in een samenspel van overheid, markt en initiatieven zoals die van de startups die geselecteerd zijn voor Het ValidatieLab. Het is best lastig om al die verschillende belangen bij elkaar te krijgen, en ervoor te zorgen dat je goed kan samenwerken en juist van elkaars uitdagingen kan leren. Daarbij is het denk ik goed om ook op een abstracter niveau met elkaar te praten. Om samen bijvoorbeeld tot een visie te komen over het gebruik van de in Utrecht beschikbare oppervlakte voor de energietransitie. Zonder dat het dan meteen concreet moet worden en over obstakels en euro's gaat. Het zou mooi zijn als Het ValidatieLab die ruimte kan faciliteren.



ZigZagSolar tijdens de innovatietour op Berlijnplein



Lilian van Dodewaard wordt geïnterviewd voor de aftermovie

Lilian van Dodewaard is als sales en production lead verantwoordelijk voor alle nieuwe en bestaande klanten van The Groundbreakers, een bureau dat merkactivaties bedenkt en produceert. The Groundbreakers was als challenge owners gekoppeld aan startups BAMBOOXL en 4 OMID.

Waarom hebben jullie besloten je als challenge owner aan te melden?

Ik hoorde van Het ValidatieLab Utrecht tijdens een presentatie van Innofest op een duurzaam festival waar ik aanwezig was. Dat maakte me nieuwsgierig, want we zijn altijd op zoek naar manieren om duurzamer te werken en beseffen daarbij: je kan dat niet van de een op de andere dag besluiten. Ik was daarom ook erg benieuwd naar de oplossingen van de verschillende startups. Onze challenge ging over bouwmaterialen, en hoe we op zo'n duurzaam en circulair mogelijke manier de decorstukken voor onze merkactivaties kunnen bouwen.

Hoe dragen de aan jullie gematchte startups bij aan het oplossen van jullie challenge?

Ik denk dat de innovatie van 4 OMID veel potentie heeft, maar dat het nog te vroeg is om er echt op korte termijn al mee te gaan bouwen. We zijn wel erg benieuwd waar het naar toe gaat en houden dus graag contact met de ondernemer. Van BAMBOOXL krijgen we begin 2022 een sample waarmee we gaan testen.

Na het afronden van de testcase is het nu de vraag of onze producers ermee kunnen bouwen. We krijgen een *lifecycle analysis* van het product toegestuurd en gaan het met andere duurzame materialen vergelijken om te kijken wat het beste bij onze vraag past.

Waarom zijn initiatieven zoals Het ValidatieLab Utrecht belangrijk?

Je kan zelf veel onderzoek doen naar verduurzaming en alle mogelijkheden die er zijn. Maar juist de startups, de plekken waar toch de nieuwste ideeën zitten, zijn vaak nog lastig te vinden. Dankzij Het ValidatieLab Utrecht ben ik in contact gekomen met startups waarvan ik anders niet van het bestaan had geweten. Het maken van zulke connecties is heel waardevol.

Dankzij Het ValidatieLab Utrechtz ben ik in contact gekomen met startups waarvan ik anders niet van het bestaan had geweten

Lilian van Dodewaard

The Groundbreakers



TivoliVredenburg was de testlocatie voor BAMBOOXL

Joyce Post is is Innovation Officer bij EQUANS, een wereldwijde marktleider in technische dienstverlening. EQUANS was als challenge owner gekoppeld aan startup Watermeln.

Waarom hebben jullie besloten om je als challenge owner aan te melden bij Het ValidatieLab Utrecht? Wat hopen jullie eruit te halen?

Voor ons is het belangrijk om een goed beeld te hebben van wat er in de markt speelt. Welke waardevolle oplossingen komen eraan? Duurzaamheid en de energietransitie zijn enorm grote thema's, waar we volgens mij alleen maar wat kunnen bereiken als we goed met andere partijen samenwerken en van elkaar weten te leren. Het is belangrijk zaak dat je elkaar weet te vinden en in een netwerk opereert om zo een vinger aan de pols te kunnen houden. Ik hoop dat we als challenge owner één waardevolle oplossing vinden waar we wellicht nu of in de toekomst mee kunnen samenwerken. Op onze beurt nemen we veel expertise mee en beschikken we natuurlijk over schaalgrootte. Mocht er dus een samenwerking ontstaan, dan is dat om die redenen ook voor startups heel interessant.

Wat kan je vertellen over de startup waar jullie aan zijn gekoppeld en wat jullie rol als challenge owner precies is?

Wij zijn gekoppeld aan Watermeln, een startup die een waterstofaggregaat heeft ontwikkeld en zo een duurzaam alternatief voor vervuilende dieselaggregaten wil bieden.



Joyce Post tijdens de innovatietour op Bevrijdingsfestival Utrecht

Ik heb de ondernemers in voorbereiding op de test aan mijn collega gekoppeld die zich met het flexibele energielandschap bezighoudt, en dus ook met batterijopslag en waterstof. We proberen op die manier samen te kijken hoe we iets voor elkaar kunnen betekenen en denken mee met eventuele vraagstukken die er liggen.

Waarom zijn initiatieven als Het ValidatieLab Utrecht volgens jou belangrijk?

Innovatie is enorm gebaat bij goede samenwerking in het werkveld. In je eentje bereik je veel, maar samen nog veel meer. Door startups de mogelijkheid te bieden om hun oplossing direct met consumenten of andere eindgebruikers te testen, zoals op het Bevrijdingsfestival is gebeurd, voeg je enorm veel waarde toe. Voor startups is netwerken juist in een zo vroeg mogelijke fase hartstikke nuttig. Of het nou is om je precieze doelgroep verder aan te scherpen of al waardevolle relaties bij grote bedrijven op te doen, zodat je die kan aanspreken als je je volgende stap hebt gezet.

Wat is er volgens jou al goed aan het ecosysteem voor innovatie rond de thema's waar EQUANS zich mee bezighoudt en wat kan er beter?

Wat er naar mijn idee goed gaat is dat er veel manieren zijn om de innovatiewereld in kaart te brengen en zo met veelbelovende startups in contact te komen.

Zo hebben we naast dit project met Het ValidatieLab Utrecht ook partnerships met incubators als YES!Delft en Rockstart, en verschillende universiteiten. De grootste uitdaging komt wat mij betreft bij de volgende stap: hoe concreet kan je de samenwerking aangaan als er een interessante match met een startup is? Dat is in de praktijk best nog wel eens lastig. Startups hebben snelheid nodig en dat is in een grote organisatie toch vaak een uitdaging. Het zou goed zijn als we met elkaar kijken hoe dat te verbeteren is, zodat we écht van toegevoegde waarde voor elkaar kunnen zijn.

Door startups de mogelijkheid te bieden om hun oplossing direct met consumenten of andere eindgebruikers te testen, zoals op het Bevrijdingsfestival is gebeurd, voeg je enorm veel waarde toe

Joyce Post
EQUANS



Bastiaan de Jonge tijdens de innovatietour op Royal Park Live

Bastiaan de Jonge is senior projectleider innovatie energietransitie bij de Provincie Utrecht. De Provincie Utrecht was als challenge owner gekoppeld aan startup NexxtCharge.

Wat vond je van de testcase van NexxtCharge tijdens Royal Park Live?

Heel interessant. Hun mobiele laadpalen voor elektrische auto's zien we niet per se als dé oplossing voor de energietransitie, maar het kan wel een stukje van de puzzel zijn. Hun testcase vond plaats op het parkeerterrein van Royal Park Live, een goede plek om data op te halen en te vragen wat parkeerders ervan vinden. Als ondernemer zie je dan gelijk hoeveel mensen met een elektrische auto naar zo'n festival komen. Ook ervaar je de uitdagingen die zo'n festival qua stroomlevering heeft; je kunt niet zomaar je stekker inpluggen om auto's op te laden omdat daar krachtstroom voor nodig is. Als Provincie Utrecht vinden we het mooi om dit soort ondernemingen die in de testfase zitten te helpen met testen.

Hoe vond je het om aan Het ValidatieLab Utrecht mee te doen?

Het is een leuke manier om laagdrempelig een aantal innovaties te testen. Ik ben erg blij met alle innovatieve ondernemingen in onze regio, er is een flink aantal beginnende en groeiende bedrijven met een hart voor duurzaamheid. Die hebben wij in Het ValidatieLab Utrecht de ruimte gegeven om real time te testen. Het is voor ons als overheid ook een manier om te leren. Je weet soms gewoon niet wat je op je pad tegenkomt.

Wanneer je als overheid wil innoveren, moet je accepteren dat dingen soms anders gaan dan verwacht. Dat is ook onderdeel van innovatie.

Wat zijn de volgende stappen voor de Provincie Utrecht, gaan jullie in zee met NexxtCharge of één van de andere ondernemers uit Het ValidatieLab Utrecht?

Als provincie kijken we onder andere naar hoe het toekomstig energiesysteem eruit zou moeten zien. Dan gaat het om veel verschillende aspecten, zoals zonnepanelen, windenergie, elektrisch rijden, batterijen et cetera. En natuurlijk de combinatie ervan. Een onderdeel van de totale opgave is dat laadpalen overal beschikbaar moeten zijn. NexxtCharge is één van de regionale partijen die daarin een rol van betekenis zou kunnen spelen, dus daar gaan we mee in gesprek. We staan daarnaast voor een grote bouwopgave. Ongeveer 600.000 woningen en gebouwen moeten verduurzaamd worden in onze provincie. Als je daaraan kunt koppelen dat het circulair gebeurt, dan is dat pure winst. Mogelijk kan de wandbekleding van WeLLDesign daaraan bijdragen, dus ook daarmee gaan we om tafel.



Bastiaan de Jonge bij de test van NexxtCharge

Wanneer je als overheid wil innoveren, moet je accepteren dat dingen soms anders gaan dan verwacht. Dat is ook onderdeel van innovatie

Bastiaan de Jonge

Provincie Utrecht

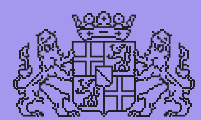
Over Innofest

In een tijd van uitdagingen die grenzen en generaties overstijgen, zijn bedrijven nodig die zowel voor *profit* als voor *purpose* gaan. Als stimuleringsprogramma is Innofest een welkome springplank voor innovatieve ondernemers die impact willen maken. Door in een zo realistisch mogelijke setting te testen halen ondernemers cruciale feedback op om hun producten verder te ontwikkelen. Daarom geeft ze startups de kans hun prototypes te testen: zowel op festivals en living labs als online. Zo helpt Innofest ondernemers om succesvol de stap naar de markt te zetten. www.innofest.co

Meer weten over onze methodiek? Download dan [onze whitepaper](#).



Met dank aan onze partners



PROVINCIE  UTRECHT



Le Guess
Who?

